

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

гр. София, 10.10.2016 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, II „Г” въззивен състав, в закрито заседание на десети октомври две хиляди и шестнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТАТЯНА ДИМИТРОВА

ЧЛЕНОВЕ: ОЛГА КАДЪНКОВА

КОНСТАНТИН КУНЧЕВ

разгледа докладваното от мл. съдия Кунчев ч. гр. д. № **10937** по описа за **2016 г.** и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 274, ал. 1, т. 2 ГПК във връзка с чл. 413, ал. 1 ГПК.

Образувано е по подадена от Р.М. частна въззивна жалба срещу Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 02.06.2016 г. по гр. д. 27192/2016 г. на СРС в частта за разноските, по отношение присъденото в полза на заявителя юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лв.

В депозираната частна жалба срещу заповедта в частта за разноските, жалбоподателят поддържа, че определеният размер 300 лв. за юрисконсултско възнаграждение е прекомерен, тъй като не отговаря на правната и фактическа сложност на делото. В законоустановения срок не е постъпил писмен отговор.

Жалбата е процесуално допустима, тъй като е подадена в срока по чл.275, ал.1 ГПК от страна, имаща правен интерес от обжалване, и против подлежащ на обжалване съдебен акт. Разгледана по същество частната жалба е **основателна**.

Относимият закон в случая е разпоредбата на **чл. 78, ал. 8 ГПК**, която предвижда, че в полза на юридически лица и еднолични търговци се присъжда и **адвокатско възнаграждение**, ако те са били защитавани от юрисконсулт, както и разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 1 във вр. с ал. 5 от **Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения**, приета с решение на Висшия адвокатски съвет от 9.07.2004 г., която предвижда, че в случая минималното адвокатско възнаграждение е 300 лв.

С решение № 10 от 29.09.2016 г. по конституционно дело № 3/2016 г на КС се отхвърля искането на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс. Извън предметния обхват на конституционното производство и извън конституционно предвидените предели на задължителна сила на споменатото решение на Конституционния съд са останали посочените по-долу въпроси, които са от съществено значение за решаване на делото и следва да се разгледат от съда.

Настоящият съдебен състав счита, че за правилното решаване на спора следва да бъдат изяснени следните въпроси:

1) пряко приложима ли е Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в случаите, при които страна в процеса е била представлявана от юрисконсулт и ако не е, как се определя в този случай размерът на разноските;

2) противоречи ли в случая приложението на Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. на правото на Европейския съюз - чл. 101 и чл. 102 ДФЕС и чл. 47 ХПЧЕС;

3) дали с оглед спецификите на конкретното дело приложението на разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т.1 във вр. с ал. 5 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. противоречи на закона - чл. 78, ал. 5 ГПК?

По първия въпрос:

Следва да се съобрази, че съществува разлика в правния статут на адвоката и юрисконсулта, която се дължи на съществените разлики в правната природа на договора за поръчка и трудовия договор. Тази разлика и това, че чл. 78, ал. 8 ГПК не препраща изрично към от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г., водят въззивния съд до извода, че адвокатското възнаграждение за юрисконсулта следва да определя от съда при всеки конкретен случай съобразно правната и фактическа сложност на делото и материалния интерес, без обаче тази преценка да е обвързана от минимумите, предвидени в Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. Тази наредба е приложима само за лица, осъществяващи **свободна професия в защита правата и интересите на гражданите**, като целта е да се уреди конкуренцията пазара на адвокатската услуга във връзка с минималния размер при уговарянето на възнагражденията. Отчитайки обстоятелството, че, от една страна, възнаграждение като съществен елемент на договора за адвокатска услуга и основно право на адвоката (чл. 36, ал. 1 ЗА) подлежи на свободно договаряне между адвокат и клиент, а от друга, че конкуренцията на пазара на адвокатски услуги би могла да доведе до необосновано снижаване на цената на адвокатския труд, а от там – потенциално и до понижаване на качеството на предлаганата услуга, законодателят е предвидил механизъм за определяне на минималните адвокатски възнаграждения. Посочените съображения по никакъв начин не могат да бъдат съотнесени към работника юрисконсулт, на когото е възложено с трудов договор да извършва и процесуално представителство едновременно с останалите му задължения, за което получава основната си трудова заплата. В този смисъл е и **определение № 5616 от 18.05.2015 г. по адм. дело № 3002/2015 г. на Върховния административен съд**, в което е прието също, че анализът на чл. 78, ал. 8 ГПК очертава несъответствия при буквалното тълкуване на понятието "адвокатско възнаграждение". Юрисконсултите са лица с правно образование, които извършват правна дейност по трудов договор или като служители на държавна служба. Срещу работата, която извършват само за своя работодател, в това число и процесуално представителство, те получават уговорено с работодателя възнаграждение. Адвокатската професия се практикува от адвокати, които представляват различни клиенти по силата на сключен с тях договор за правно съдействие и защита. Професията се упражнява в съответствие с принципите за независимост, изключителност, самоуправление и самоиздръжка, записани в чл. 2 от Закона за адвокатурата. С оглед различията в условията, при които се упражняват двете професии, не може да се приеме, че възнаграждението, което се присъжда на юрисконсултите на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, е адвокатско по смисъла на Закона за адвокатурата и да се прилагат правила, които са предвидени в наредбата. Разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК не фиксира размер на възнаграждението за юрисконсулт, нито препраща към Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. Това означава, че съдът следва да го

присъди в полза на организацията, защитавана от юрисконсулт, по своя преценка, като съобрази обема и качеството на положения труд.

В тази връзка следва да се посочи, че в т. 3 на Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК изрично е прието, че минималният размер на възнаграждението за всеки **вид адвокатска услуга** е определен по силата на **законова делегация** с издадената Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения - чл. 36 ЗА. С тази Наредба Висшият адвокатски съвет може да създава само норми, уреждащи изчерпателно посочената в закона материя - определяне на минимални **размери на възнагражденията, когато се касае за договор между адвокат и клиент**. В случая с юрисконсулта изобщо не се касае за процес на свободно договаряне на размер на възнаграждение, поради което тази наредба няма как да уреди въпроса за разноските за юрисконсулт, тъй като те просто не са свързани с принципите на конкурентното и свободнодоговаряне на възнаграждение с клиента.

На последно място следва да се посочи, че юрисконсултът не е самостоятелен стопански субект. Неговата ангажираност по силата на трудовия договор с работодателя му го прави подчинен на разпоредженията и на дисциплинарната власт на икономически по-активната страна в правоотношението. Поради тази причина юрисконсултът не е „предприятие“, не осъществява стопанска дейност, а услугите, които предоставя, са част от трудовите му задължения. Следователно е недопустимо тълкуване, че разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК приравнява юрисконсултите на адвокатите, гарантирайки им правото на минимално адвокатско възнаграждение, тъй като то не е за тях, а за работодателя им като субект в процеса, понесъл реално разноските за юрисконсултско възнаграждение под формата на изплащаната на юрисконсулта работна заплата. Изясненото разграничение води до извода, че ЮЛ и ЕТ посредством наетите от тях юрисконсулти, осъществяват конкурентна на адвокатската дейност, което е в противоречие с изискванията на *Директива 77/249/ЕИО от 22.03.1977 г. на Съвета, относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги* (Директива 77/249/ЕИО), уреждаща мерките за улесняване на ефективното упражняване на адвокатската професия под формата на предоставяне на услуги. По тези причини съдът намира, че тълкуване, налагащо пряко приложение на наредбата при определяне размера на юрисконсултските възнаграждения ще доведе до резултат, който ще е в пряко противоречие с легитимната цел на самата наредбата да се регулира достъпът до адвокатската услуга и да се подобри качеството на предоставената адвокатска услуга, поради което това тълкуване е недопустимо.

По изложените съображения по първия поставен въпрос съдът приема, че при определяне на размера на разноските за юрисконсулт, когато страната е представлявана от такъв, следва да се изхожда от обоснована преценка на реалните разходи, които са извършени от дружеството.

За да определи реалните разходи за юрисконсулт, съдът следва: *На първо място, да определи часовете необходими на юрисконсулта за подготовка и извършване на действията* по процесуално представителство във всеки конкретен случай, като следва да се съобразят следните критерии: правната и фактическата

сложност, продължителност на производство и качество на положения труд. **На второ място**, съдът следва да укаже на страната, представлявана от юрисконсулт още в началния етап на делото да предостави доказателства за уговорения размер на брутното трудово възнаграждение, на конкретния юрисконсулт, а при отказ следва да съобрази публичните данни за трудово възнаграждение, публикувани от НСИ за съответната година. **На трето място**, от размера на брутното трудово възнаграждение и на база на определените необходими часове, съдът следва да определи размера на реалните разноси, които се следват в конкретния случай и които подлежат на обезщетяване на представляваната от юрисконсулт страна. Размерите на възнагражденията, определени в Наредбата, могат да служат само за ориентир при определяне разноските за юрисконсулт.

По вторият въпрос съдът намира следното:

По посочения въпрос вече е **отправено и преюдинциално запитване** от Софийски районен съд с Разпореждане от 26.04.2016 г. гр. д. № 14249/2016 г. и гр. д. № 9612/2016 г., II г.о., 55 състав.

Въпросът за приемането на правила, които да утвърждават минимални размери на адвокатските възнаграждения, и съответствието на тази практика с правото на Европейския съюз е бил поставян пред СЕО по **обединени** дела С-94/2004 и С-202/2004. **С параграфи 46 и 47 от Решение от 05.12.2006 г. по обединени дела С-94/04 и С-202/04 на голямата камара на СЕО е прието**, че когато държава членка делегира на частноправен субект (каквото е Висшият адвокатски съвет) правомощия във връзка с определяне на икономически условия (в настоящия случай - приложимите минимални адвокатски възнаграждения), то тя осъществява нарушение на правилата на свободната конкуренция, закрепени в чл. 101 и чл. 102 ДФЕС, тъй като насърчава частен стопански субект да приема съгласувани практики, ограничаващи свободната конкуренция. Така в параграфи 46 и 47 от цитираното решение СЕС приема, че макар да е вярно, че член 81 и 82 ЕО (съответно чл. 101 и чл. 102 ДФЕС) се отнасят сами по себе си до поведението на икономическите субекти, а не до закони и наредби, приети от държавата, тези членове, анализирани във връзка с член 10 ЕО (сега чл. 4, ал. 3 ДЕС), закрепващ задължението за съдействие, изискват държавите членки да не приемат или поддържат мерки, дори от законодателно естество, които биха направили конкурентните правила, приложими за икономическите субекти, неефективни (виж, решение по дело С-250/03 *Mauri* [2005] ECR I-1267, параграф 29, и цитираната съдебна практика). Според Съда член 10 ЕО и член 81 ЕО са нарушени, когато държава членка изисква или насърчава сключването на споразумения, приемане на решения или съгласувани практики, противоречащи на член 81 ЕО, или подсилва техния ефект, или лишава от законодателен характер собствените си правила, като делегира на частни икономически оператори отговорността да вземат решения, засягащи икономическата сфера.

За да се прецени дали при съществуването на такова решение, представляващо съгласувана практика чрез въвеждане на минималните възнаграждения, има нарушение на правото на ЕС, Съдът на ЕС е **извел три условия, при които подобно решение може да се счита за съответстващо на правото на ЕС (параграфи 51, 52 и 53):** 1. ако

самата държава членка определя минималните адвокатски възнаграждения, а не делегира изцяло процеса по изготвяне и приемане на тези правила на частни субекти; **2.** ако се даде възможност на правоприлагащият орган, отчитайки правната и фактическа сложност на делото, инстанцията, пред която се явява процесуалният представител, и продължителността на процеса, да се отклони от минимално определения размер на адвокатските възнаграждения тогава, когато той се явява несъразмерно висок с оглед реално положението труд и направени разходи от процесуалния представител, респ. представляваната в процеса страна; **3.** ако решението предвижда правила, които са в разумно съотношение на съразмерност между използваните средства и преследвана легитимна цел. Това е последователна практика на съда и е утвърдена още с **Решение от 19.02.2002 г. по дела C-94/04 на СЕО.**

Законовата уредба към настоящия момент делегира изцяло правото на Висшия адвокатски съвет (ВАдвС), който е орган на сдружението на адвокатите и се състои само от адвокати, да приема наредба, която да предвижда минимални адвокатски възнаграждения. Липсват каквито и да е законови механизми държавата да влияе на процеса на изработване, оценка на въздействието, приемане и влизане в сила на тези правила, които са задължителни за всички. Те обвързват и съда, за който не е предвидено право да се отклони от предвидените минимума при определяне размера на разноските, подлежащи на възстановяване. Следва да се посочи още, че в процеса на приемане на наредбата не е проведено обществено обсъждане, не е проведена процедура за оценка на въздействие на изготвения проект. В акта, с който се приема наредбата, решение на Висшия адвокатски съвет от 9.07.2004 г., липсват каквито и да е мотиви във връзка с целта на акта, както и обосновка на установените минимални размери. Тези констатации се отнасят и до решенията на ВАдвС, с които се изменят предвидените размери на минималните възнаграждения без обосновка на завишаването им. В този смисъл решение № 9273 от 27.07.2016 по адм. дело № 3002/2015 г. на ВАС.

От изложеното следва изводът, че в настоящия случай нито едно от условията, изведени в практиката на СЕС, не е спазено. По тези съображения следва да се приеме, че Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. противоречи на правото на ЕС и по-конкретно на **чл. 101 и чл. 102 ДФЕС**. Тези правила за минимални адвокатски възнаграждения засягат не само потребителя на адвокатски услуга, но и насрещната страна в съдебното производство, доколкото, ако загуби делото, то в нейна тежест ще бъде възложен размерът на адвокатския хонорар под формата на подлежащи на възстановяване разноски в производство. Тези правила са обвързващи за съда, макар да са приети от частен стопански субект, който е и участник в съдебното производство, с което се нарушава правото на справедлив процес, тъй като на съда се отнема правото да съобрази спецификите на конкретното дело и да присъди разумен размер за направените разноски. Тези съображения обуславят извода на съда, че приетите правила ограничават правото на справедлив съдебен процес, което включва разглеждане на делото от **справедлив независим и безпристрастен съд**, предварително създаден със закон, което право е гарантирано в **чл. 47** от Харта на основните права на Европейския съюз и съответстващия **чл. 6** от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. След влизането в сила на Договора от

Лисабон е важно да се взема предвид Хартата, тъй като съгласно член 6, параграф 1, първа алинея ДЕС тя „има същата юридическа сила като Договорите“. В Хартата, член 52, параграф 3 е посочено, че доколкото тя съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от ЕКПЧ, техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената конвенция. В съответствие с разясненията относно тази разпоредба съдържанието и обхватът на гарантираните права се определят не само от текста на ЕКПЧ, но по-специално и от практиката на Европейския съд по правата на човека. В този смисъл е и **Решение от 22.12.2010 г. по дело С-279/09 г. на СЕС**.

В този смисъл съдът съобразява и параграфи 37 и 38 от Решение от 24.12.2009 г. по „Агромодел“ ООД срещу България на ЕСПЧ, с които е прието следното:

Критериите, които трябва да се вземат предвид при определяне дали има нарушение на правото на достъп до съд, гарантирано от **чл. 6 Конвенцията**, що се отнася по-специално до разносните или държавните такси, дължими от страна по делото, са следните: размерът на таксите и разносните, преценен в светлината на специфичните обстоятелства по случая, както и стадия на производството, в който въпросното ограничение е наложено (Круз срещу Полша (Kreuz с. Pologne), № 28249/95, § 60; Подбиелски и „Полпюр“ ООД срещу Полша (Podbielski et PPU Polpure с. Pologne), № 39199/98, § 64, 26 юли 2005 г.). **Ролята на националния съд е да контролира с оглед на Конвенцията взетите от властите решения при упражняване на тяхното право на преценка и да проверява доколко последиците от тези решения са съобразени с Конвенцията** (Круз, горесцитирано, § 56; Толстой Милославски срещу Обединеното кралство, 13 юли 1995 г., § 59; Бруая Гомес де ла Торе срещу Испания, 19 декември 1997 г., §§ 31 – 32).

В този аспект, като се съобразят всички спецификите на настоящото дело, съдът приема, че приложението на Наредбата в случая има за последица нарушаване правото на достъп до съд, тъй като играе възпиращо въздействие на субектите от търсене на защита от съд, доколкото в определени с случаи води до несъразмерно високи разходи, които разходи при хипотеза като настоящата на представителство от юриконсулт дори реално не са били извършени от насрещната страна, но въпреки това ѝ се възстановяват.

По изложените съображения по втория поставен въпрос съдът приема, че Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. противоречи на правото на Европейския съюз - чл. 101 и чл. 102 ДФЕС и чл. 47 ХОПЕС, доколкото на първо място, е приета от ВАС – орган на сдружението на адвокатите, действащ в случая като частен икономически оператор, който е насърчен от държавата да приема свободно и самостоятелно обвързващи решения, касаещи правилата на конкуренция в същия сектора, в който развиват дейност членовете на сдружението на адвокатите и, на второ място, тези решенията императивно обвързват независимия съд в преценката му какъв е размерът на разносните, който подлежи на възстановяване в съдебното производство, участник в което производство са и членовете на сдружението на адвокатите, като в Наредбата не е предвидена възможност съдът да може да се отклони от тези правила дори когато с оглед спецификата на делото справедливостта го налага.

По третия въпрос съдът намира следното:

Законовата делегация в чл. 78, ал. 5 ГПК във връзка с чл. 36, ал. 2 ЗА е ограничена не само от гледна точка на предмета (адвокатско възнаграждение), но и от гледна точка на съдържанието на приетото разрешение за размера на минималните възнаграждения, което се извежда от систематическото и логическото тълкуване на двете разпоредби. Целта на закона е да се присъждат възнаграждения за един адвокат като разноски на спечелилата делото страна, които обаче разноски винаги следва да съответстват на **действителната фактическа и правна сложност** на всяко конкретно дело, което значи, че този размер трябва да бъде **справедлив и обоснован**. При това ако минималният размер, предвиден в Наредбата, по конкретно дело е в несъответствие с изискванията за разумен и справедлив размер на възстановимите разноски от гледна точка на обективни критерии - **правната и фактическата сложност на делото, продължителност на производството и качеството на положения труд, изразяващо се във времето нужно за подготовка на процесуалния представител**, то съдът винаги, при направено възражение от насрещната страна, е компетентен да определи като подлежащи на възстановяване разноски в по-нисък размер от определения в наредбата минимум, като на основание **чл. 15, ал. 3 ЗНА** приложи директно закона като акт с по-висока степен. В този смисъл е и задължителната съдебна практика - **Решение № 180 от 30.05.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1524/2011 г., IV г.о.**

В настоящото дело се поставя въпросът за разумния размер на разноските за юрисконсулт, които са понесени от дружеството заявител. По делото е установено, че юрисконсулт на дружеството е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, в което заявление се претендира вземане в размер на **148, 16 лв.**, което вземане произтича от типизирано облигационно отношение за предоставяне на топлинна енергия. С оглед тези специфики на настоящото дело съдът съобрази, че в заповедното производство няма провеждане на съдебни заседания и представяне на доказателства – то е едностранно и безспорно производство, което го отличава като сложност в значителна степен от исковото производство. Въпреки това в случая приетото решение в Наредбата предвижда, че минималният размер на възнаграждението при заповедно и исково производство е едни и същ – 300 лв. при вземания до 1000 лв. В тази част Наредбата по никакъв начин не се отчита **действителната фактическата и правната сложност** на конкретното дело във връзка със сложността на конкретното производство, а по този начин не се постига справедливост и обосновааност на разноските, които подлежат на възстановяване в рамките на заповедното производство. По изложените съображения съдът приема, че определеният минимум в Наредбата е неприложим с оглед спецификите на настоящото дело, поради което се явява, като необоснован и несправедлив, и в пряко противоречие с целта на закона.

Изводите на настоящия съд са потвърдени и в **Решение от 28.07.2016 г. по дело С-57/15 на пети състав на СЕС**, с което е прието, че правната уредба следва да цели да гарантира разумния характер на подлежащите на възстановяване разноски, като се вземат предвид фактори като предмета на спора, неговата цена или труда, който трябва да се положи за защитата на съответното право. Такъв е по-конкретно случаят, когато тази правна уредба цели да изключи от възстановяването прекомерните разходи,

направени в резултат на необичайно високи хонорари, уговорени между спечелилата делото страна и нейния адвокат, или в резултат на престирането от адвоката на услуги, които не се считат за необходими за гарантиране надлежното упражняване на съответното право (параграф 25). Съдебните разноски, които следва да понесе загубилата делото страна, трябва да бъдат „пропорционални“. Въпросът дали тези разноски са пропорционални обаче не би могъл да се преценява отделно от разноските, които спечелилата делото страна действително е понесла за адвокатска помощ, стига те да са разумни. Макар изискването за пропорционалност да не означава, че загубилата делото страна трябва непременно да възстанови всички направени от другата страна разноски, то все пак изисква **страната, спечелила делото, да има право на възстановяване** поне на една **значителна и подходяща част от разумните разноски**, които **действително е понесла** (параграф 29). Съответстваща на правото на ЕС е уредба, която допуска съдът да може в особен случай, в който прилагането на общия режим в областта на съдебните разноски би довело до резултат, който се счита за несправедлив, да се отклони по изключение от този режим (параграф 31).

По изложените съображения по третия поставен въпрос съдът приема, че разпоредбата на чл. 7, ал. 2 във вр. с ал. 5 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. противоречи на закона - чл. 78, ал. 5 ГПК във вр. с чл. 36, ал. 2 ЗА, доколкото е в нарушение на предвидените в закона ограничения на предоставената делегация и влиза в пряко противоречие с целта на закона с оглед спецификите на настоящото дело.

Въззивният съд, като изхожда от дадените отговори на спорните въпроси, по същество с оглед спецификите на конкретното дело и възраженията в жалбата приема следното:

Съдът на ЕС е извел задължение за националния съд да гарантира пълното действие на нормите на правото на ЕС, като при необходимост по собствена инициатива оставя неприложена всяка разпоредба на националното законодателство, дори последваща, която им противоречи, без да е необходимо да изисква или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред. В този смисъл - Решение от 9.03.1978 г. по дело 106/77 на СЕО. Изложените по-горе обстоятелства дават право на настоящия съдебен състав да определи размера на разноските за юрисконсулт, като отчете правната и фактическа сложност на конкретното дело, без да е обвързан от минималния размер на адвокатските възнаграждения, предвиден в Наредбата.

Правото на разноски съставлява имуществено субективно право. Отговорността за заплащане на разноски произтича от **процесуалния закон, тъй като е уредена единствено от него** и е основана на гражданско облигационно правоотношение, чийто фактически състав е **трикомпонентен** - неоснователно предизвикан правен спор, **направени разноски по повод участие в съдебното производство по повод този правен спор и съдебен акт**, който съдържа произнасяне по искането за разноските с оглед резултата от делото. Отговорността за разноски е деликтна, но тя е **уредена като ограничена обективна отговорност** за вредите от предявяването на неоснователен или недопустим иск и включва само внесените такси и разноски по производството, както и **възнаграждението за един адвокат**. Отговорността за **разноски е**

ограничена, защото не включва всякакви други разходи и пропуснати ползи от страната по делото (напр. пътните разноски за явяването на страните пред съда) и е обективна, защото ищецът отговаря без вина, стига ответникът да е дал повод за завеждане на делото. **В този смисъл е задължителната съдебна практика - Решение № 189 от 20.06. 2014 г. по гр.д. № 5193 / 2013 IV г.о., ВКС.** Отговорността за разноски има за основна цел да възстанови направените **реални разходи**, които са единствено предизвикани **от нуждата от правна защита в дадено производство.** Институтът на разноските не може да служи и да се използва за неоснователно разместване на блага, което би се получило, ако се приложи Наредбата в случая.

За образуване на заповедно производство се подава заявление, което представлява попълване на бланка по образец, към което заявление не се прилагат никакви документи и доказателства – чл. 410 ГПК. В случая делото е с много ниска правна и фактическа сложност и с материален интерес от **148, 16 лв.**, който е по-малък от претендирания размер на разноските от заявителя за юрисконсулт. Следователно съобразно посочените по-горе критерии районният съд неправилно е определил, че за извършената работа от юрисконсулта по конкретното дело се дължат разноски в размер на 300 лв. Този размер не съответства, както на **действителната фактическата и правна сложност на делото**, така и на целта на нормативната уредба изяснена по-горе.

По изложените съображения и с оглед възражението на жалбоподателя в частната жалба, настоящият съдебен състав приема, че 300 лв. за разноски за юрисконсулт с оглед спецификите на делото са прекомерни и неразумни, поради което този размер следва да се намали по съображения за съобразяване целта на закона и постановяване на справедлив съдебен акт. При определяне на съответстващия на действителната правна и фактическа сложност, който да е реалният и разумен размер на разноските за юрисконсулт, които подлежат на възстановяване, съдът се ръководи от обосновавания метод даден в отговор по първия въпрос и правните съображения с оглед спецификата на делото изложени по -горе. На първо място следва да се посочи, че в случая се касае, за заповедно производство по чл. 410 ГПК, което се развива само по твърдения на заявителя, които в случая се отнасят до вземане в размер на **148, 16 лв.** за предоставена топлинна енергия, произтичащо от типизирано потребителско правоотношение. Следователно делото е с много – ниска действителна правна и фактическа сложност, поради което съдът приема, че за подготовката и извършаването на процесуалното действие в случая - попълване и подаване на заявление по образец се следват **общо 5 часа**. Съображенията на съда са следните: **около 2 часа са необходими за** проучване на данните и доказателствата по делото с цел оценка на бъдещото дело и неговото развитие, доколкото исковото производство е продължение на заповедното, **около 45 минути** за фактическо попълване на заявлението и проверка за грешки, тъй като заповедното производство е формално производство и при нередовност заявлението се отхвърля и **около 2 часа и 15 минути** отиване и връщане до СРС, подаване на заявлението и плащане на държавна такса като се отчита, че онлайн не може да се подаде заявление, а по пощата ще коства също пари и време. При определяне на необходимото време съдът изхожда от обичайното и нормално развитие на процесите при отговорно и добросъвестно поведение от страна на участниците в тях.

В тази връзка съдът отчита, че заявителят не е представил данни за уговорената брутна заплата на юрисконсулта си, поради което след извършена справка в официалния сайт на Националния статистически институт, съдът установява, че за второто тримесечие на 2016 г. **средната часова заплата** в сектора на заявителя - производство на топлинна енергия е в размер на **10.25 лева на час**.

По изложеното съображения съдът приема, че справедливият и обоснован размер на реално извършените разноски от заявителя с оглед фактическата и правната сложност на настоящото дело е **51.25 лева**.

Същественото е, че така определенният размер от настоящата инстанция на дължимите разноски отразява по-адекватно **реалните разходи**, които са били направени от дружеството във връзка с това, че техен служител, който получава работна заплата, е използвал работното си време, за да се подготви и осъществи процесуално представителство по конкретното дело.

По изложените съображения липсва законово основание да се определя по-висок размер на разноските за юрисконсулт от присъдения, а присъждането на по-висок размер би било в противоречие на закона, тъй като би довело до неоснователно обогатяване на търговеца, което е недопустимо.

Същевременно признаването от съда за подлежащи на обезщетение разноски в по-висок размер от присъдения за юрисконсулт би довело и до кумулиране на печалба за търговеца, поради това, че би получил обезщетение за разноски, надхвърлящо по размер реално извършения разход във връзка с осъществено процесуално представителство. Този резултат безспорно противоречи на законовите функции на присъждане на разноските в гражданския процес.

По разноските: предвид изхода на делото на жалбоподателя му се дължат направените разноски за адвокат, за които има представено по делото доказателство за реалното им плащане, поради което обосновано му се следват 200 лв., за разноски за адвокат пред настоящата инстанция.

Съгласно задължителните указания, дадени в т. 8 на Тълкувателно решение 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, определението на настоящия състав на съда не подлежи на обжалване.

Воден от гореизложеното, Софийски градски съд

О П Р Е Д Е Л И:

ОТМЕНЯ Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 02.06.2016 г. по гр. д. 27192/2016 г. на СРС **в частта за разноските**, по отношение присъденото в полза на заявителя възнаграждение на юрисконсулт за сумата над 51.25 лв. до пълния присъден размер от 300 лв., вместо което **ОПРЕДЕЛИ:**

ОТХВЪРЛЯ предявеното искане за присъждане на разноски за възнаграждение на юрисконсулт за сумата над 51.25 лв. до пълния присъден размер от 300 лв.

ПОТВЪРЖДАВА Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 02.06.2016 г. по гр. д. 27192/2016 г. на СРС **в частта за разноските**, по отношение присъденото в полза на заявителя възнаграждение на юрисконсулт в размер на **51.25 лв.**

ОСЪЖДА Т ЕАД, ЕИК с адрес на управление гр.София, ул. ц № да плати на Р, ЕГН:, с адрес: гр. София, ул. К № , вх., ап., сумата от 200 лв. за разноси пред настоящата инстанция.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.